

Життя Греко-Католицької Церкви

Запитник для єромонахів і монахів облечених до 1945 року

I. Особисті дані. Молодість. Становлення світогляду

1. Подайте особисті дані: ім'я, прізвище, дату і місце народження.
2. Розкажіть про своїх батьків, родину, дитинство, навчання, духовну освіту.
3. Чи належали Ви до релігійних, молодіжних або політичних організацій (напр. Апостольство молитви, церковне братство, Українська Молодь - Христові, Орли, Обнова, Пласт, ОУН)?
4. Як розвивалося Ваше покликання (християнське, монаше)? Хто мав на Вас найбільший вплив; хто був для Вас зразком з-поміж знайомих, родичів, викладачів, духовних осіб? Які події в тодішньому житті УГКЦ були для Вас значними?
5. Коли Ви вирішили вступити в монастир; до якого чину (згромадження)? Про які інші монастирі (чини, згромадження) Ви мали відомості? Що обумовило Ваш вибір?
6. Розкажіть про свій новіціат: обставини зустрічей з учителем, навчання; зустрічі, знайомства з іншими новиками; зустрічі, знайомства з братами в обітах. Якою літературою Ви користувалися? Яка була програма молитовного життя (спільного, особистого)?
7. Яким було життя в монастирі, які обов'язки Вам доводилось виконувати? Назвіть настоятелів вашого монастиря.
8. *(для єромонахів)* Хто Вас рукоположив, коли і де?

II. Період до кінця Другої Світової війни

1. Розкажіть про життя вашого монастиря (чину, згромадження) напередодні Другої Світової війни (1939р.). Назвіть настоятелів.
2. Як запам'яталися Вам постаті Митрополита Андрея і ректора Йосифа Сліпого? Чи були Ви на останніх Літургіях, проповідях Митрополита Андрея, які були його настанови в той час?
3. Як Друга Світова війна вплинула на життя Вашої парафії? Яких переслідувань зазнали (Ви особисто, ваша парафія, парафіяни, знайомі Вам священники)?
4. Як Друга Світова війна вплинула на життя вашого монастиря? Яких втрат чи переслідувань зазнав ваш монастир (Ви особисто, Ваші співбрати)?

5. Розкажіть про своє життя і діяльність в часі 1944 - III.1945, IV.1945 - 46рр. (на початок другої радянської окупації). Розкажіть про церковне життя цього періоду, долю вашого монастиря, про працю Ініціативної групи (Костельника, Мельника, Пельвецького), про Собор 1946-го року, як він підготовлявся? Хто із знайомих Вам єромонахів, священників був на цьому Соборі, що знаєте про їх долю?

III. Репресії та ув'язнення

1. Яких переслідувань зазнав ваш монастир (Ви особисто, Ваші співбрати)? Коли і як закрили монастир, яка була доля монахів?
2. Де і коли Вас арештували? Чи пам'ятаєте хто Вас арештував та хто спричинився до арешту? Яка була офіційна причина Вашого арешту?
3. Розкажіть про слідство над Вами, де і хто Вас допитував, судив, в якій тюрмі Ви перебували. Чи вимагали переходу на православ'я? Хто з монахів, священників був з Вами?
4. За якою статтею Вас судили і який був вирок? Чи збереглися документи, фото?
5. Розкажіть про етапи. В яких тюрмах (таборах) Ви перебували? Який був Ваш лагерний номер?
6. Яке було Ваше перше враження після прибуття до табору?
7. Скільки в'язнів приїхало з Вами і скільки прибуло пізніше? Хто був з Вами в ув'язненні, чи були серед них монахи, члени вашого чину (згромадження), священники, монахині? Чи були з Вами православні монахи, які були ваші стосунки?
8. Розкажіть про співв'язнів, їх національність та духовне життя. Скільки там було галичан греко-католицького віросповідання? Які були Ваші стосунки з упівцями та бандерівцями? Які були міжконфесійні відносини? Чи були прояви солідарності між в'язнями?
9. Розкажіть про умови праці і режим у місцях покарання. Опишіть табірний день. (Які були умови життя, харчі, одяг? Яку працю Ви виконували?)
10. Розкажіть про тюремну (табірну) адміністрацію, вартових, конвоїрів? Як вони відносились до Вас, як до монаха (єромонаха)?
11. Як ставилися співв'язні до Вас, як до монаха (єромонаха)?
12. Чи була можливість зберігати свої переконання, свободу духа в умовах ув'язнення? Як Вам це вдавалось? Чи була можливість зберігати монашу дисципліну (виконувати душпастирські обов'язки) в ув'язненні? Розкажіть про особисту і спільну молитву, Літургії, свята, сповіді, похорони в ув'язненні. (Чи відправляли Ви Літургії і чи виголошували проповіді на них? Скільки вірних Ви (священники) у такий спосіб обслуговували?)

13. Чи були випадки навернення, хрещення? Подайте число і цікаві приклади.
14. Чи був зв'язок з представниками монаших згромаджень, священиками, єпископами?
15. Чи отримували Ви кореспонденцію, посилки (від співбратів, родичів)? Чи були побачення, як це відбувалося? Як в'язні спілкувалися із зовнішнім світом? Чи доходила до Вас інформація зі зовні і якими шляхами? Чи писали Ви скарги, листи про реабілітацію, помилування?
16. Як Ваше ув'язнення відбилося на Вашій родині?
17. Опишіть найдраматичніші і, якщо були, розрадли моменти свого життя в ув'язненні.
18. Серед важких умов ув'язнення на що покладали найбільшу надію? Яку Ви бачили перспективу для себе, вашого чину (згромадження) і для УГКЦ?
19. Розкажіть про умови Вашого звільнення, скільки Ви відбули в ув'язненні (подайте дату звільнення). Чи зберігся документ про Ваше звільнення?

IV. Заслання

1. Чи були Ви на засланні, де, як довго? Яку світську роботу Ви виконували? Чи Ваші співпрацівники знали про Ваш духовний стан? Розкажіть про умови життя.
2. Чи мали Ви зв'язок зі своїм чином (згромадженням), священиками, єпископами (якими, як часто, за яких обставин)? Чи знали Ви про вихід Митрополита Сліпого з концтабору в 1953 році і його заслання до Красноярського краю? Чи знали Ви про пастирські послання Митрополита Сліпого?
3. Розкажіть про своє духовне життя на засланні. Чи була можливість зберігати свої переконання, свободу духа монашу дисципліну, провадити молитовне життя в умовах заслання? Як Вам це вдавалось?
4. Розкажіть про церковну спільноту, (Ваше душпастирювання) вірних на засланні. Як проходили спільні молитви, Служби Божі, обряди хрещення, вінчання, похорону; чи були співані, за чиєю участю, кількість осіб, як часто, (скільки осіб священик (Ви) хрестив(ли), вінчав(ли), хоронив(ли) на місяць/рік?). Де відправлялися Богослужіння (на помешкані в єромонаха, священика, у монахинь, вірних, у капличках, церквах...)? Чи виголошував священик (Чи виголошували Ви) проповіді під час Літургії? Чи Ви мали молитовні (літургичні) книги, вервицю (ризю, богослужебні сосуди)? Яке Ви вживали літургичне вино, хто пік просфори? Яку роль у підготовці Служб відігравали монахи?
5. Чи була нагода провадити катехизацію, підготовку до першої Сповіді і Святого Причастя (Тайни Подружжя)? Чи була нагода сповідати,

надавати духовний провід поодиноким вірним? Як Ви проводили релігійне виховання дітей та дорослих? Скільки вірних Ви у такий спосіб обслуговували?

6. Чи були випадки навернень (і хрещення) дорослих (скільки, як часто)?
7. Чи виготовлялася якась духовна література, у скількох примірниках, як вона поширювалася?
8. В яких стосунках Ви перебували із священослужителями та вірними інших конфесій?
9. Опишіть ставлення до Вас з боку місцевої влади.
10. Який зв'язок Ви підтримували із західною Україною? Чи мали матеріальну та духовну підтримку від свого чину (згромадження) (для свого душпастирювання)?
11. Коли Ви були на засланні, яку бачили перспективу для себе, свого чину (згромадження) і для УГКЦ?

V. Життя в підпіллі

1. У зв'язку з чим закінчилось Ваше ув'язнення (заслання): закінченням "сроку", амністією, іншими причинами? Куди і яким чином Ви повернулися після ув'язнення (заслання), яке було до Вас ставлення на волі? Чи було обмеження прописки, подорожування, влаштування на працю?
2. *(для єромонахів)* Чи були з боку влади вимоги припинити священничу діяльність або перейти на православ'я? Чи пропонували Вам парафію в структурі РПЦ?
3. Де і ким доводилось Вам працювати після повернення? Чи Ваші співпрацівники знали про Ваш духовний стан?
4. Чи отримували Ви пенсію після досягнення пенсійного віку; якщо ні, то за рахунок чого Ви себе утримували?
5. Розкажіть про зустрічі, знайомства з іншими братами. Чи монахи жили разом; чи була спільна праця?
6. Яка була програма молитовного життя (спільного, особистого)? Чи брали участь в римо-католицьких, православних Богослужіннях? Якою (духовною) літературою Ви користувалися (греко-католицькою, православною, іншою)? Подайте перелік книжок.
7. Ваше монаше життя було явним, чи підпільним? Подайте перелік своїх настоятелів в монастирі (чині, згромадженні).
8. Чи підлягали Ви єпископу; який Ви мали зв'язок з єпископами і священниками (з якими, як часто, за яких обставин)? Розкажіть про стосунки між поодинокими єпископами, монашими згромадженнями та священниками. З ким Ви радились у випадку виникнення священничих проблем, канонічних (подружніх) питань?

9. Яким чином поповнювалась монаша спільнота? Як перевіряли, випробовували кандидатів перед прийняттям до новіціату? Як проходив новіціат, навчання кандидатів? Чи доводилось Вам провадити новіціат?
10. (для єромонахів) Чи була можливість провадити священничу діяльність? Чи Ваше священниче душпастирювання було явним, чи підпільним? Чи узгоджувалося воно з єпископом і чи координувалося з іншими єромонахами, священниками?
11. Хто допомагав Вам у душпастирюванні, в небезпечних обставинах та в побуті (монахи, монахині, родичі, вірні чи знайомі з діаспори)? Чи отримували Ви інтенції з-за кордону?
12. Розкажіть про коло церковного підпілля в яке Ви входили (кількість вірних, їх вік, місце проживання, суспільний стан).
13. Розкажіть як проходили спільні молитви, Служби Божі, обряди хрещення, вінчання, похорону; чи були співані, за чиєю участю, кількість осіб, як часто, (скільки осіб священник (Ви) хрестив(ли), вінчав(ли), хоронив(ли) на місяць/рік?). Де відправлялися Богослужіння (на помешкані у єромонаха, священника, у монахинь, вірних, у капличках, церквах...)? Чи виголошував священник (Чи виголошували Ви) проповіді під час Літургії? Чи Ви мали молитовні (літургічні) книги, вервицю (ризю, богослужебні сосуди)? Яке Ви вживали літургічне вино, хто пік просфори? Яку роль у підготовці Служб відігравали монахи?
14. Чи була нагода провадити катехизацію, підготовку до першої Сповіді і Святого Причастя, Тайни Подружжя? Чи була нагода надавати духовний провід поодиноким вірним? Як Ви проводили релігійне виховання дітей та дорослих, всупереч офіційній атеїстичній ідеології та пропаганді? Скільки вірних Ви у такий спосіб обслуговували?
15. Чи були випадки навернень і Хрещення дорослих (скільки, як часто)?
16. Яка зберігалася у Вас (в інших монахів) духовна література? Чи виготовлялась якась підпільна духовна література, у скількох примірниках, як вона поширювалася? Чи мали Ви календарі, образки, звідки?
17. Чи мали Ви можливість і чи слідували за тим, як проходив Другий Ватиканський Собор, як розвивалося життя УГКЦ в діаспорі? Як Ви ставилися до обрядових (східних літургічних) реформ, встановлених Апостольським Престолом і впроваджуваних Блаженішим Кир Йосифом та Синодом єпископів у діаспорі та владиками Величковським і Стернюком в Україні?
18. Чи сприяли у Вашому монашому житті, апостольській праці (священничій праці) радіопередачі українською мовою з Ватикану? Чи вважалося, що вислухання Служби Божої по Радіо-Ватикан сповняло недільні (святочні) обов'язки віруючих греко-католиків?

19. В яких стосунках Ви перебували з римо-католицькими священиками? Чи поручали Ви вірним ходити до римо-католицьких церков?
20. Чи мали Ви стосунки з праволовними священиками (включно з тими, що перейшли на православ'я)? Чи поручали вірним ходити до діючих (православних) церков? Яким було Ваше відношення до Ваших товаришів, що "підписали православ'я"?
21. Опишіть ставлення до Вас (вашої спільноти, родичів) з боку влади. Чи зазнали Ви допитів, обшуків, викликів до уповноваженого в справах релігії, адміністративних покарань, переслідувань, насильства, арештів? Чи були Ви засуджені вдруге, коли, за якою статтею КК, на який термін? Чи збереглися у Вас протоколи обшуків? В який спосіб органи КДБ провадили нагляд над Вами? (Назвіть прізвища, обставини і конкретні дати). Чи спонукали Вас до співпраці, примушували переходити на православ'я, (для єромонахів) припинити чи обмежити священичу діяльність?
22. Як відбилося на Греко-Католицькій Церкві закривання православних церков в 1959-64 рр.? Чи відбувався перехід вірних із ліквідованих парафій РПЦ до підпільних парафій УГКЦ? Чи знаєте священиків, які перейшовши на православ'я, пізніше повернулися до УГКЦ?
23. Яка була на Україні реакція на легалізацію Греко-Католицької Церкви в Чехословаччині в 1968 році?
24. Якщо можливо, опишіть найщасливіші та найдраматичніші моменти свого монашого життя, (свого священства), з чим вони пов'язані.
25. Чим, на Вашу думку, збагатилася УГКЦ через досвід підпілля? Які негативні наслідки підпільного періоду для УГКЦ?
26. Хто, на Вашу думку, визначався особливою святістю у підпіллі? Яка постать на підставі Вашого досвіду, була найвизначнішою у підпіллі?
27. Що було найбільш визначним і характерним для підпілля УГКЦ? Спробуйте кількома реченнями висловити суть греко-католицького підпілля.

VI. Період виходу з підпілля

1. Чи надіялись Ви на остаточну легалізацію УГКЦ?
2. Коли Ви відчули, що легалізація УГКЦ неминуча?
3. В яких акціях Ви брали участь та свідками яких подій Ви були?
4. Які труднощі зазнали Ви особисто (ваш монастир, чин, згромадження) при виході Церкви з підпілля?

VII. Світоглядні питання

1. Чому, на Вашу думку, Бог дозволив такий період переслідувань, репресій, гонінь?

2. Чому деякі Церкви зазнали майже загибелі? Чому вони остаточно вистояли?
3. Чому деякі християни трималися стійких позицій, а інші пішли на компроміс?
4. Як, на Вашу думку, християнин повинен обороняти людську гідність, людські, дані Богом, права?